

seer nu nok, at jeg i en ikke ringe Grad vil blive sluffet i min Forventning i saa Henseende. Det er ganske vist, at nærværende Lovforslag vil blive modtaget med stor Velvillie og stor Tilfredshed rundt omkring paa Landet, thi der findes paa ikke saa faa Steder en ikke ringe Trang til en Uvidelse af Lærerkrafterne, og det forekommer mig, at der ved nærværende Lovforslag er blevet aabnet Sogneforstanderskabernes Leilighed til at faae denne Trang afhjulpen og deres Skolevæsen for en Deel ordnet paa en mere oeconomisk, mere sparsommelig Maade end hidtil. Egeledes vil den store Trang, som paa mangfoldige Steder, ja, man kunde vel sige overalt paa Landet, finder Sted til at faae Pigebørnene underviste i Haandarbejde, blive afhjulpen ved Lovforslaget. Det vil vistnok ogsaa, hvis det maatte lykkes at faae det gennemført i den Skikkelse, hvori det her foreligger, blive modtaget med stor Velvillie af de tilkommende Lærereinder selv; thi de vil jo derved ganske vist faae Leilighed til at erhverve deres Brød paa en særdeles hæderlig Maade, og mangen en fattig Pige, som ikke kan udholde strengt legemligt Arbejde, vil derved kunne komme til at gjøre sine aandelige Gvner frugtbringende paa en for Samfundet meget heldig Maade. Jeg havde derfor ønsket og haabet, at Lovforslaget maatte blive vedtaget saaledes, som det er kommet til os fra det andet Thing, idet jeg i det Hele taget finder det særdeles tilfredsstillende. Der er vel et Par Punkter i det, som jeg havde kunnet ønske at see noget anderledes affattede, men de ere mig dog ikke saa magtpaaliggende, at jeg derfor enten skulde ønske Lovforslaget forkastet eller skulde have i Sinde at stille Endringsforslag til det til anden Behandling. — Skulde jeg have Noget at udsætte paa det, skulde det, ivertimod hvad der blev anført af det ærede Medlem fra Nalborg (Forchhammer), være, at der burde have været lagt mere Vægt paa Examen, end der i Lovforslaget er sleet. Jeg kan ikke med den ærede Landstingsmand finde, at der i det oprindelige Lovudkast var lagt en overordentlig

Vægt paa Examen. Jeg veed nok, at dette Ord „Examen“ har en meget daarlig Klang, at det for mange Mennesker er et slemt Ord at høre, men, ligesom man paa den ene Side ganske vist har drevet det altfor vidt med Examensvæsenet, saaledes troer jeg dog, at det paa den anden Side kunde være muligt, at man for Dieblisset var altfor tilbøielig til at oversee dets Betydning. Det kan dog ikke være uden Gavn, at der Hayes Sikkerhed for, at de Mennesker, som man betroer sine Børns Underviisning, virkelig ere i Besiddelse af den Dygtighed og have de Kundskaber og Færdigheder, som behøves, for at Børnene kunne høste den tilstrækkelige Nytte af deres Underviisning. Jeg seer nu vel, at det i Lovforslaget, saaledes som det foreligger, er blevet overladt til Skoledirectionerne at prøve de tilkommende Lærereinder i Henseende til Dygtighed og Duellighed, og det er jo meget muligt, at man ved et Regulativ, eller hvad man nu vil kalde det, fra den høitagtede Underviisningsminister til vedkommende Skoledirectioner vil kunne faae Forholdet i denne Retning ordnet administrativt saaledes, at Befolkningen i saa Henseende kan være nogenlunde betrygget, men Forholdet vil dog let paa denne Maade blive noget forskjelligt paa de forskjellige Steder. Jeg kunde rigtignok have ønsket, at der var krævet en Examen omkrent saaledes som den, der er fastslaaet ved Instruxen eller Anordningen af 1859, ikke derimod en saadan som Lovgivningen fordrer ved Examen for Seminarister. Skulde Fordringerne derved befindes at være for høit satte, vilde det jo staae i Underviisningsministerens Magt administrativt at faae disse Fordringer noget nedstemte. Aldeles at opgibe Examensvæsenet og at overlade det Hele uden videre til de underordnede Myndigheder anseer jeg derimod for mit Vedkommende ikke for ønskeligt. — Det har gjort mig meget ondt at høre den ærede Landstingsmand fra Obense (W. Petersen) sætte sig saa stærkt imod Lovforslaget i den Skikkelse, hvori det her foreligger. Saavidt